
Adviescommissie overlast jaarwisseling: Raddraaiers jaarwisseling uit anonimiteit halen

29 september 2008

Wie voor schade en overlast zorgt tijdens de jaarwisseling moet snel en effectief gestraft worden met straatverboden en boetes. Bovendien moeten daders uit de anonimiteit worden gehaald. Dat kan bijvoorbeeld door het gebruik van camera's en het actief bekend maken aan overlastgevers dat zij tijdens de jaarwisseling bij de politie in beeld zijn. Ook moet er meer aandacht komen voor een vroegtijdige voorbereiding waarbij politie, gemeente, hulpverleningsdiensten en buurtbewoners betrokken zijn.

Dat concludeert de Commissie overlast jaarwisseling in het rapport 'Een prettige jaarwisseling'. Minister Ter Horst (Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties) ontving het rapport vandaag uit handen van commissievoorzitter Thom de Graaf (burgemeester van Nijmegen).

Volgens de commissie moet de aandacht zich de komende jaren richten op 'hot spots' – plaatsen als pleinen en kruispunten die kwetsbaar zijn voor ongeregelheden – en op 'hot shots', de (potentiële) daders. Voor de aanpak van ongeregelheden tijdens oud en nieuw zijn volgens de commissie geen nieuwe wettelijke instrumenten nodig. Ook een landelijk plan van aanpak heeft geen zin, want de situatie verschilt per regio, stad en dorp. Wel nodig is een stevige samenwerking tussen politie, hulpverleningsdiensten en gemeente, die al ruim vóór de jaarwisseling begint. De gemeenten voeren daarbij de regie en maken afspraken in de Veiligheidsregio. Verder pleit de commissie-De Graaf voor een communicatiecampagne door het rijk samen met de gemeenten waarin niet alleen mogelijke relschoppers worden aangesproken, maar ook ouders en buurtgenoten.

Het beperken van de tijd dat vuurwerk afgestoken mag worden, vindt de commissie niet haalbaar. Vuurwerk mag nu op oudjaar worden afgestoken van 10.00 uur 's ochtends tot 02.00 uur 's nachts. Het beperken tot de avond – bijvoorbeeld vanaf 18.00 uur – zou de overlast van onophoudelijk knalvuurwerk overdag kunnen beperken. Maar als de politie een vuurwerkverbod overdag zou moeten handhaven, gaat dat ten koste van het bestrijden van andere overlast en ongeregelheden. Wel pleit de commissie voor het strenger bestrijden van illegaal vuurwerk. Op het legale vuurwerk zou een milieubelasting moeten komen volgens het principe 'de vervuiler betaalt'.

Reactie minister Ter Horst

Minister Ter Horst vindt alle aanbevelingen van de commissie-De Graaf zinvol. Ze roept gemeenten op met de tips aan de slag te gaan, liefst regionaal. Zelf zal ze bekijken of het rijk de gemeenten kan ondersteunen in voorlichtingsactiviteiten. Ter Horst: "Het moet iedereen duidelijk zijn dat een kleine groep raddraaiers de feestelijkheden van oud en nieuw niet moet versjteren."

Net als De Graaf ziet zij vooralsnog geen heil in het beperken van de afsteektijden van vuurwerk - nu op oudjaar van 10 uur 's ochtends tot 02 uur 's nachts. Met de nadruk op "vooralsnog": als jaarwisselingen steeds ongeregelheden met vuurwerk opleveren, moet de discussie over de afsteektijden opnieuw gevoerd worden.

Over het heffen van een milieubelasting op vuurwerk is Ter Horst niet enthousiast. Want misschien kopen mensen dan liever goedkoper, maar illegaal - en gevaarlijker - vuurwerk.

Publieksonderzoek

Los van het rapport van de commissie-De Graaf heeft het Ministerie van BZK door TNS Nipo onderzoek laten doen onder het Nederlandse publiek.

Vuurwerk veroorzaakt veel overlast, vindt 60 procent van de mensen. Maar vuurwerk is niet het grootste probleem; dat is vandalisme, gevolgd door openbare dronkenschap en brandstichting.

De helft van de mensen is tegen het verkorten van de afsteektijd. Zij vinden inperking niet realistisch omdat de politie dit toch niet kan handhaven. Ook vinden zij dat kinderen overdag de gelegenheid moeten hebben vuurwerk af te steken. Verder ervaart een deel van deze groep vuurwerk niet als overlast en vinden ze vuurwerk overdag veiliger omdat er dan minder alcohol in het spel is.

De andere helft van de mensen is vóór beperking van de afsteektijd (alleen 's avonds of alleen rond middernacht). Zij vinden vuurwerk bij de avond en nacht horen en verwachten minder overlast en minder angst om overdag de straat op te gaan. Ook zorgt een kortere afsteektijd volgens hen voor minder ongelukken.